

fra et christeligt Standpunkt begrunde en Skilsmisse, meget godt kunne finde Sted, fordi de ikke kunne gøres beviislige, og det altsaa mere er en Sag for Vedkommendes Samvittighed at bedømme, hvorvidt de handle ret i at benytte den Afgang til Skilsmisse, den borgerlige Lov giver, — kort sagt, der er meget forffjellige Meninger, som jeg ikke videre skal indlade mig paa. Men, naar nu en enkelt Præst havde den meest rigoristiske Mening derom, saa maatte han efter Ændringsforslaget være beføiet til at negte Vielsen, ligesom han ogsaa maatte kunne gøre det, naar han ellers havde en subjectiv Dverbeviisning — maaskee en Dverbeviisning, der for ham var fuldkommen afgjort; — om, at de Folk, som han skulde forene, forhen havde levet i Hver med hinanden. At tilstede Præsten dette efter sit eget subjective Skjøn, troer jeg imidlertid vilde være meget betænkeligt. Foruden at det synes at ligge i Sagens Natur, at, naar man har en Kirke, som vedligeholdes af Folket ved Hjælp af offentlige Midler, skal det ikke staae i den derved ansatte Præsts Vilkaarlighed, om han vil forrette sit Embede eller ikke, saa er det vist en stor Bessjæmmelse for dem, hvem han nægter Vielse, og, vil man sige, at de da kunne forlange denne Vielse hos en Anden, saa maa det bemærkes, at allerede deri ligger der en Bessjæmmelse, at de maae søge den hos en Anden, ligesom ogsaa den Præst, af hvem man forlangte en saadan Vielse, som den rette paagjældende Præst havde negtet, vilde befinde sig i en uheldig Stilling. Naaget han ikke vilde have nogen Betænkelighed ved at forrette Vielsen, hvis det hørte til hans Embede, vilde han dog kunne have noget mod at være den, til hvem man kunde ty med Hensyn til saadanne Vielser, der forresten vare

ham uvedkommende, og om hvis Christelighed der var Tvivl. Det Princip, som her ligger til Grund, fører desuden til noget Andet. Skal Præsten paa Grund af sin subjective Dverbeviisning være beføiet til at nægte Vielse til dem, der ere loyligt berettigede til at indgaae Ægteskab, maa han vel ogsaa være berettiget til at nægte den Sacramentet, som han ikke troer værdig dertil, og ligeledes til at nægte en Afød christelige Begravelsesordtideligheder. Derved vilde Præsterne i vor Kirke altsaa faae aldeles den Magt, som de have i den catholiske Kirke, og som er den, hvorved de alene udøve saa stort et Herredømme i de fleste Lande; thi i de allerfleste Lande har den catholiske Kirke tabt sin borgerlige Magt, men har beholdt en stor Magt over Meningerne ved den Frihed, som Præsterne have til at negte de geistlige Handlinger, negte de kirkelige Gæsbearbejdsninger, udelukke fra Sacramentet, og man har seet, at i Lande, hvor der er en stor catholisk Befolkning, blandet ogsaa med en protestantisk Befolkning, har den catholiske Kirke benyttet dette til at udøve en stor Magt over Samvittighederne. Men jeg finder, at, naar man skulde indrømme dette, saa vilde man i den danske Kirke eller i enhver anden protestantisk Kirke, hvor man antog dette Princip, være meget mere afhængig af sin Præst, end man vilde være i de catholiske Lande; thi i de catholiske Lande kan man dog, naar Præsten negter at meddele Sacramenterne eller at forrette Vielser eller Sligt, henvende sig til hans geistlige Foresatte, den geistlige Overøvrighed, som ender med Paven; men herester vilde enhver Præst faae en subjectiv Myndighed til at negte Saadant, og altsaa paa en Maade blive en selvstændig Pave (Munterhed).